

# METSÄTALOUS

Syysuunnan vaikutusta saa joskus selitellä. Puu ei ole kuin muovia. PUUSEPPÄ PÄIVI SALENIUS

## Saisiko olla siivu jalavaa?

Lahouttaan kaadetut puistopuut ja vanhat huonekalut heräävät puuseppänsä käsissä uuteen eloon. Pro Puu -keskus Lahdessa synnyttää jätteestä laadukasta designia.

### LAHTI (MT)

Helsingin Kaivopuistosta kaadettiin vuosina 2007 ja -08 jalavia ja lehmukia. Suurin osa puiston käyttäjistä piti tekoa katastrofina, mutta toisille se tarjosi työtilaisuuden.

Puuseppä Päivi Salenius kertoo Woodism-työryhmästä Pro Puu -keskuksessa Lahdessa. Työryhmä aloitti toimintansa vuonna 2006 ja Salenius liittyi joukkoon seuraavana vuonna.

Woodismin ajatus on, että lenkkeilyreitit varrelta tuttua puuta voi ostaa pienen palan kotiinsa koriste- tai käyttöesineeksi jalostettuna. Liikaa viimeistelyä vältetään – puu saa näyttää sellaiselta kuin se on.

Saleniuksen käsialaa on muun muassa yksi eniten julkisuudessa olleista Woodism-tuotteista. Tapio Anttilan suunnitteleman Slice-pöydän taso on vinottain sahattu pätkä jalavan runkoa, josta ei ole poistettu kuoria.

"Sellaisen sahaus on vaikeaa. Parin metrin pätkästä läpimitataan 50–60-senttistä puuta sai viisi pöydänaihiota", Salenius muistelee. Puistopuut ovat täynnä yllätyksiä. Oksaisuuden ja lahon lisäksi niistä saattaa löytyä esimerkiksi sirpaleita muistona pääkaupungin sotavuosista.

### Kolmas ammatti toden sanoo

Salenius toimii nyt kolmannessa käsityöammattissaan. Hän ehti opiskella kampaajaksi ja urheiluhierojaksi, mutta verstat kiinnostoi enemmän.

"Ajattelin, että käsillä on päästävää tekemään ja metalli on liian kovaa", hän naurahtaa. "Jo pienestä tuli tehtyä puutoita, veisteltäviä puukonkahoja."

Hän valmistui puuseppäksi 2006. Ensimmäinen työpaikka puuseppäntörmällä ei jaksanut kiinnostaa kauan. Seuraavana vuonna hän alkoi

toimia Woodism-ryhmässä ja aloitti tilauspuuseppänä. "Suurin osa työstäni on mitatilaustöitä yksityishenkilöille. Woodism-tuotteiden tekeminen on vain pieni osa koko kuvaa."

Saleniuksen mukaan joskus on vaikea selittää asiakkaalle, että puu ei taivu aivan kaikkeen. "Syysuunnan vaikutusta saa joskus selitellä. Puu ei ole kuin muovia."

### Laatua osataan nykyään arvostaa

Ihmiset ovat Päivi Saleniuksen mukaan entistä kiinnostuneempia yksilöllisistä ja laadukkaista kalusteista. Valinnat muuttuvat rohkeammiksi. Luonnollisuuttakin on alettu arvostaa.

"Olen jalostanut esimerkiksi vantaalaista metsää tv-tasoksi. Usein ihmiset yllättyvät siitä, miten kauan puun kuivuminen ja työstäminen kestää."

Salenius kuivattaa puuta ensin kaksi vuotta ulkona ja yhden sisällä. Pari taapelia puistopuuta on koko ajan Vesijärveltä puhaltavan tuulen kuivattavana.

Yksi mahdollisuus on myös tehdä vanhasta uutta. Esimerkiksi entiset kaapinovat ovat taipuneet Saleniuksen käsissä tyylikkääksi huonekaluiksi.

"En halua kopioida tuotteita. Ikean kuvastosta voi tulla ottaa ideoita, jotka voi sitten muokata paremmiksi ja kestävämmiksi massiivipuusta. Kalliimmaksihan se tietysti tulee."

### Naispuuseppä? Ei se mitään!

Saleniuksen opiskellessa alaa puolet oppilaista oli tyttöjä. Heistä ei hänen tietojensa mukaan ole enää alalla kovinkaan moni.

Vaikka sukupuoliroolit ammatinvalinnassa ovat historiaa, ennakkoluulot saattavat istua sitkeässä. Salenius kertoo iäkäämmästä herrasta, joka pyysi saada tavata puuseppänsä.



Jari-Pekka Vilkmanin Coop Kaivari -penkki.



Woodism-työryhmän huonekaluja on nähtävillä Helsingin kaupungintalon Virka-galleriassa syyskuun alkuun asti.

Kun selvisi, että kyseessä on nainen, järkytys purkautui parhduksen: "Naispuuseppä!" Tämä tosin tuli korjattua salamannopeasti: "No, ei se mitään."

ANTTI HIRSAHO



Päivi Salenius höylää puistopuusta itse sahattua ja kuivattua lautaa työstettävään kuntoon.

## Pro Puu on suomalaisen puun asialla

Pro Puu on sekä yhdistyksen että Lahdessa sijaitsevan tuotanto- ja näyttelykeskuksen nimi. Yhdistys perustettiin alunperin tukemaan Heinolassa valmistuvien hienopuuseppien uran alkuvaiheita.

Puheenjohtajana toimivan ja alusta asti mukana olleen

Markku Tonttilan mukaan Suomesta puuttui tuolloin hienopuuseppäkuultuuri. Taivoitteena oli toimintaympäristön ja gallerian tarjoamisen lisäksi tukea kotimaisen puun käyttöä.

Yhdistys ylläpitää puuproffafi -nettisivua, jolta löytyy

paljon tietoa puista, niiden ominaisuuksista ja käytöstä.

Pro Puu -keskus sijaitsee entisessä tulitikkutehtaassa Tikkulassa Lahden Sibelijustalon välittömässä läheisyydessä. Rakennuksessa sijaitsevat puuseppien työ- ja näyttelytilat sekä myymälä.

Päivi Saleniuksen mukaan tilanhausta vaivaa välillä, mutta puuseppien yhteisverstaalla on etunsa. Esimerkiksi sairaankuljetus järjestyy sormeen sahatessa nopeasti ja rakenteellisia ratkaisuja on helpompi pohdiskella porukassa.

ANTTI HIRSAHO

## Sellun hinta kääntyi laskuun

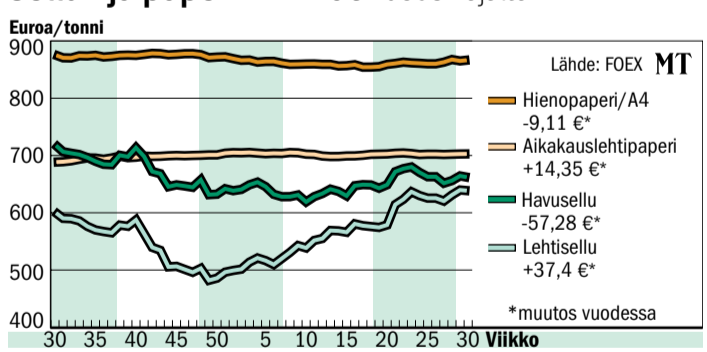
Viime viikolla euron kurssin heikkeneminen dollariin näiden pysähtyi. Näin ollen myös euronääräiset sellun hinnat kääntyivät laskuun.

Sellu- ja paperimarkkinoita seuraavasta Foexista kerrotaan paperin markkinoiden jakautuvan entisestään. Pakkaus- ja pehmopaperien kulutus jatkaa kasvuaan ja länsimaiden painopaperin kysyntä alamaiseksi.

Esimerkiksi pehmopaperiin käytettävä lehtisellu pitää sisällään markkina-asemansa havu-sellua vahvempaa, mutta ei ole turvassa hinnanalaskupaineilta.

Havusellun markkinatilanne ei sekään näytä toivotomalta. Vaikka sen käyttö laski toukokuusta kesäkuuhun, kysyntä on silti kovempaa kuin kesäkuussa 2011. Sanomalehtipaperin kysyntä

### Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta



laahaa edelleen alamaissa. Alukuuden kysyntäennusteesta Euroopan markkinoilla ollaan jäljessä 360 000 tonnia.

Huono kysyntä ja kierrätyspaperin halpa hinta ovat paikoin laskeneet hintoja. Euron heikko kurssi tosin hieman

vääristää todellisuutta hilaten tilastoitua keskihintaa ylöspäin.

Muut parempien päällystettyjen paperilautujen kysyntä on heikentynyt alkuvuodesta huomattavasti eikä käännä parempaan ole näkyvissä.

ANTTI HIRSAHO

## Kirjanpainajat paikoin epidemia-asteella

Etelä- ja Kaakkois-Suomessa on tällä hetkellä kirjanpainajia niin paljon, että ne voivat iskeytyä myös terveisiin puihin, varoittaa Metsäntutkimuslaitos (Metla).

Metla ja Metsäkeskus käynnistivät toukokuussa seurannan kirjanpainajien kannan selvittämiseksi. Seuranta perustuu hyönteisten laskentaan feromonien houkuttimena käytävistä

kirjanpainajan pyydyksistä.

Etelä- ja Keski-Suomessa olevat 21 pyyntipaikkaa, jotka sijaitsevat Bromarvista Kolille ulottuvalla alueella, on nyt tutkittu ensimmäisen kerran. Ensimmäisen pyyntijaksossa saalis oli keskimäärin 2000–3000 kirjanpainajaa.

Neljällä pyyntipaikalla Etelä- ja Kaakkois-Suomen alueilla saalis oli yli 5000 kirjanpainajaa, jota voidaan pitää riskirajana. Nämä paikat sijaitsevat alueilla, joilta Metsäkeskus on raportoinut kirjanpainajatuhoja.

Lännempänä ja pohjoisempina kirjanpainajakanta näyttää olevan tavanomaisella tasolla. Hyvin lämmin kesä voi kasvattaa kirjanpainajakannan epidemia-asteelle.

MT

## Märkyys vaikeuttaa puunkorjuuta etenkin Länsi-Suomessa

Puunmyynnissä oli tähän mennessä vuoden hiljaisin viikko

### Puun hinnat 16.7.-22.7.2012

Alue	Mäntytuikki	Kuusituikki	Koivutuikki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
Lähde: Metsäntutkimuslaitos						
■ Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	55,7 ↓	56,1 ↓	40,8 ↓	16,2 ↔	19,1 ↓	16,8 ↓
Keski-Suomi	56,5 ↓	56,2 ↓	42,8 ↓	17,9 ↔	19,6 ↓	18,0 ↔
Savo-Karjala	55,2 ↓	54,9 ↓	43,4 ↓	18,2 ↓	19,0 ↓	17,2 ↓
Kymi-Savo	56,6 ↓	55,6 ↓	44,0 ↓	17,5 ↔	19,8 ↓	17,1 ↓
Etelä-Pohjanmaa	56,0 ↓	55,4 ↓	...	18,8 ↓	19,2 ↓	18,6 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	54,3 ↓	53,5 ↓	...	18,7 ↓	19,1 ↔	17,9 ↓
Lappi	52,1 ↑	-	-	17,1 ↓	-	16,4 ↓
<b>Koko maa</b>	<b>55,4 ↓</b>	<b>55,6 ↓</b>	<b>42,6 ↓</b>	<b>17,7 ↓</b>	<b>19,3 ↓</b>	<b>17,5 ↓</b>
■ Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	48,6 ↓	49,1 ↔	-	14,2 ↓	16,1 ↓	13,7 ↓
Keski-Suomi	48,2 ↓	47,8 ↓	-	15,9 ↔	16,0 ↓	14,3 ↓
Savo-Karjala	48,4 ↓	48,6 ↓	39,7 ↑	15,8 ↔	16,0 ↓	14,4 ↓
Kymi-Savo	50,1 ↓	48,7 ↓	38,8 ↓	15,2 ↔	16,0 ↓	13,5 ↓
Etelä-Pohjanmaa	46,1 ↓	-	-	15,7 ↑	15,4 ↓	15,1 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	49,3 ↓	-	-	15,4 ↔	15,4 ↑	14,1 ↔
Lappi	47,2 ↔	-	-	14,7 ↓	-	-
<b>Koko maa</b>	<b>48,8 ↓</b>	<b>48,5 ↔</b>	<b>38,8 ↔</b>	<b>15,3 ↔</b>	<b>16,0 ↓</b>	<b>14,1 ↓</b>
■ Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	57,6 ↑	59,7 ↑	-	30,2 ↑	31,6 ↑	30,6 ↑
Keski-Suomi	-	-	-	28,6 ↓	-	29,3 ↓
Savo-Karjala	53,9 ↓	53,9 ↓	44,1 ↓	27,9 ↓	27,4 ↓	28,0 ↓
Kymi-Savo	56,2 ↓	54,6 ↓	48,1 ↑	28,4 ↓	30,0 ↔	28,7 ↓
Etelä-Pohjanmaa	56,3 ↑	-	-	30,2 ↑	-	30,6 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	59,3 ↑	54,2 ↓	-	30,9 ↑	30,9 ↓	31,2 ↑
Lappi	-	-	-	31,0 ↑	-	30,7 ↑
<b>Koko maa</b>	<b>57,8 ↑</b>	<b>56,3 ↑</b>	<b>45,8 ↓</b>	<b>29,7 ↓</b>	<b>30,3 ↔</b>	<b>29,5 ↓</b>

Hintojen muutos jaksolta 4.6.-10.7.2012: ↑ = nousut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Metsänomistajat myivät viime viikolla teollisuudelle yhteensä 140 066 kuutiometriä puuta.

tähän mennessä vuoden hiljaisin. Puuta myytiin vain runsaat 140 000 kuutiometriä. Mhy Keski-Suomen met-

säneuvojan Henry Viitasen mukaan puukauppaa ovat kuitenkin piristäneet muualla asuvat metsänomistajat, jotka

viettävät kesänsä kotiseudullaan ja kesämökeillään. Kesäkorjuukelpoiset leimikot ovat käyneet hyvin kaupak-

si, ja niistä maksetaan kohtuullinen hintakin.

Myös talvikorjuukohteet ja kaukana sijaitsevat kohteet menevät kaupaksi, mutta matalammalla hinnalla, Viitanen toteaa.

"Toivottavasti puun hinta nousee. Se aktivoisi myös paikallisia myymään puuta."

Mökkiläiset ovat pyytäneet neuvoja myös metsänhoitotöistä.

"Samalla kun kartoitetaan perkauksia ja taimikonhoitokohteita, löytyy yleensä myös hakkuutarpeita. Hakkuilla saadaan kätevästi rahoitettua hoitotöitä", Viitanen kertoo.

### Kaakossa toivotaan parempia hintoja

Kaakkois-Suomessa leimikoita on tarjolla, mutta ostajista monet ovat lomalla.

Aluevastaava Antti Alho metsänhoitoyhdistys Kaakosta pahoin pelkää, että touko-kesäkuun korkeisiin tukkihintoihin ei enää päästä, vaan hintataso laskee.

"Vuosi sitten hyvät hinnat jatkuivat elokuuhun asti, nyt ei ole hintojen puolesta yhtä hyvää tilannetta", hän toteaa.

Kaakkois-Suomi on säästynyt pahoilta satelilta, mutta jonkin verran tien pintoja on repeillyt, Alho kertoo.

SUVI NIEMI